

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 3. De forma Sacramenti Ordinis,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78332)

porrectionem. Diaconatus vero per libri Evangeliorum dationem. Subdiaconatus per calicis vacui, cum patena vacua supraposita traditionem, similiter dealis per rerum ad ministeria sua pertinentium assignationem. Quæ res ut constat ex pontificali prima parte (in quæritus traditur Ordines conferendi) sunt: quoad ordinem Acolyti, candelabrum cum candelâ extinctâ, & vrceolus vacuus. Quoad Ordinem vero Exorcistæ, liber exorcismorum: & quoad Ordinem Lectoris, liber lectionum quæ leguntur in Ecclesia: ac demum quoad Ordinem Ostiarij, claves templi.

Quædam occurrunt hoc loco notanda. Primum est, Dubium esse an ad validitatem istius sacramenti requiratur contactus Physicus instrumentorum quæ diximus esse illius materiam, an vero sufficiat moralis. De quo videtur tendendum, quod propter delinquendi periculum, in praxi ad conscientiam securitatem retinendam, & scrupulorum molestiam vitandam, procurari debeat diligenter cõtactus realis, quem admodum notat Sotus in 4. distinct. 24. quæst. 1. art. 2. sub finem. Verum tamen quamvis ille defuerit, si contactus aditus moralis (qualis censetur quando Ordinatore ei qui ordinatur porrigente instrumenta ante memorata, hic extensione manus ad illa significat se eadem recipere) valide collatum esse sacramentum existimari potest ex eodem Soto & pluribus aliis quos Henriquez refert in sua Summa lib. 10. cap. 10. §. 1. lit. D. in margine. Probaturo vero, quia ex natura rei ad acquirendam possessionem non requiritur realis contactus ex lege Quod meo, §. Si debitorem ff. de acquir. possessione. Quare nec in hoc sacramento, in quo per traditionem instrumentorum, datur aliqua potestas, videtur omnino necessarius eorum contactus realis. Vnde, quem ad. notat bene Caiet. in verbo Ordinis in iuribus peccata, in Concil. Floren. cum traditur materia Ordinis nunquam fit mentio de tactu eius. Nec refert quod Episcopus ea tradens dicat, Accipe, quia, inquit Sotus, in familiari sermone cū quis equum dat alteri, is solo nutu potest illum accipere, etiamsi non tangat. Nec item obstat, quod in Baptismo, confirmatione, & extrema vñctione necesse sit materiam sacramenti sic applicari recipienti, vt illum tangat: quoniam eiusmodi necessitas ex eo prouenit, quod in illis sacramentis materia assumatur ad aliquid extrinsecus ac visibiliter agendum in ipso suscipiente: nempe ad illum ablundam, vel vngendum. In hoc vero assumatur tantum ad determinandam intentionem ministri in prolutione verborum: quæ determinatio potest sufficienter fieri per illud, quod idem minister instrumenta ipsa porrigat.

Notandum est 2. quod habet à Victoria de sacramentis 230. prædictum contactum debere tunc fieri cum verba formæ profertur: ita ut simul sint, saltem moraliter, seu non interposita notabili mora. Videtradita in præcedenti libro 26 cap. 3. notab. 4.

Notandum est 3. non esse necessarium vt idem contactus fiat vtraque manu: quia cum tantum sit cæremonia, sufficit quomodocunque tangi id quod ponitur in modo pars quæ tangitur nihil intermedium habeat per quod discontinuationem à toto habere censetur. Ita docent Angelus verbo Ordo primo. §. 9. & Sylu. eodem verbo 2. quæst. 4. argumento cap. vñci De consecr. Ecclesie in 6. Vnde, vt idem insinuat, ordinatio Sacerdotis valida erit, quantumuis ipse tangat solummodo calicem, etiamsi tanquam materiam partes necessarias, simul cum eo sint tum vinum, tum etiam patena cum patena, quæ ordinando porrigantur ab Ordinatore. Curandum nihilominus est diligenter, vt patena quoque & panis cum calice tunc tangantur ex modo quo præscribitur in Ponticali, prout loco citato admonet Sotus.

Notandum est quarto: quoad materiam Ordinis Sacerdotalis graue dubitū esse inter Theologos scholasticos, num tota consistat in iam dictis, an ad eam quoque pertineat manuum impositio, atque partem affirmantem contra Sotum tenet Bellarm. 10. n. 2. c. in trouersis. in lib. De sacramento Ordinis cap. 9. Negantem vero cum ipso Soto tenet Greg. à Valenc. 1. o. 4. disp. 9. quæst. 1. puncto quinto sub initium.

Nobis satis erit pro praxi quotidiana admonere, quod statuitur in cap. finali. De sacramentis nõ iterandis: si in ordinatione Sacerdotis ommissa fuerit manuum impositio, nul-

latus ordinationem ipsam ideo iterandam esse; sed tempore ad talem conferendam statuto: caute supplendum esse quod per errore omisum fuit. Preferendam autem esse in speculatione Bellarmini opinionem, ea quæ in sequenti cap. 4. sub finem de eiusdem Ordinis effectu dicentur, satis ostendent. Nec obstat quod Concilium Floren. cuius verba ante retulimus, assignans eiusdem Ordinis materiam, nullam faciat mentionem impositionis manuum. Nam vt Bellarm. annotat, non explicuit totum illius ritum: quia non tradebat librum ritualem; si d. solum proposuit vnã partem essentialem, quæ magis ad suum propositum faciebat. Nam intendebat pro materia assignare huic Sacramento rem aliquam subsistentem, sicut fecerat Baptismo, Confirmatione, Eucharistia, & Extremæ vñctioni. Impositio vero manus non est res subsistens, sicut est calix cum vino & patena cum pane. Cui responsioni robur addit, quod tale quid sit dicendum; nisi velimus fateri, quod absurdum est, Concilium Floren. contradicere Concilio 4. Carthag. cap. tertio, vbi dicitur Presbyterum ordinari, Episcopo cum benedicente, & manum super caput eius tenente. Quod refertur in cap. Presbyter. distinct. 23.

C A P V T III.

De forma sacramenti Ordinis.

S V M M A R I V M.

11. Commune est formæ sacramenti Ordinis cum aliis sacramentorum formis consistere verbis.
12. Officia singulorum Ordinum minorum: & quo ritu consecratur.
13. Officia Diaconi, & Subdiaconi, ac ritus quo consecrantur.
14. Munera Sacerdotis, & ritus quo consecratur.
15. Ratio ex iis elicendi, quæ sit quorumcumque Ordinum particularis forma: & cur ea exprimat per imperatiuum modum.

COMMUNE est huic Sacramento cum præcedentibus consistere verborum forma. Ea autem talis esse debet vniuscuiusque Ordinis, quæ sufficienter exprimat traditionem potestatis, quæ in eo datur: qualis censenda est, quæ in Ponticali Romano assignatur, cum traditur ritus conficiendi vnumquemque eorum. Neque enim probabile est Concilium Floren. in instruct. Armen. ad aliam spectare voluisse, cum dixit formam sacerdotij esse Accipe potestatem offerendi sacrificium in Ecclesia pro viuis, & mortuis, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: & sic dealiorum Ordinum formis. Quas nõ est consentaneū existimare alias esse, quam quæ in eodem Ponticali assignatæ, Parochis pro populi institutione traduntur in Catechismo edito Concil. Trident. in flu, cap. De sacramento Ordinis. Vnde eas referre non erit abs re: idque isdem pene verbis præsertim cum ex illis intelligitur, ad quæ munera exequenda potestas tradatur per collationem cuiusque Ordinis: quod quidem ad hunc quoque locum spectat.

Itaque vt illic habetur: post primam tonsuram ad ostiarij Ordinem primus gradus fieri consuevit: cuius munus est templi claves, & ianuas custodire: & aditu templi arcere eos quibus ingrediti interdictum est. Ac ritus quo is ordinatur, iste esse ibi traditur: quod Episcopus claves ex altari acceptas, tradens ei quem vult instituere Ostiarium, dicat: Sic age quasi redditurus Deo rationem pro iis rebus, quæ his clauibus recluduntur.

Secundus Ordinis gradus est Lectoris, ad quem pertinet in Ecclesia veteris & noui Testamenti libros clara voce & distincte recitare: præsertim eos, qui inter nocturnam psalmodiam legi solent. Consecratio vero ipsius ibidem etiam sic delectatur: Episcopus præsertim populo, in eius ordinatione librum quo descripta sunt quæ ad hanc functionem atinēt, illi tradens inquit: Accipe, & esto verbi Dei relator, habiturus, si fideliter, & vtiliter impleueris officium tuum, partem cum illis, qui verbum Dei bene ministrarunt ab initio.

Tertius

Tertius gradus Ordinis, est Exorcistarum: quibus datur potestas nomen Domini invocandi super eos, qui ab immundis spiritibus obsidentur: ab eo scilicet preparandos, ut possint Missæ interesse. Hincque Episcopus dum eosdem influit, librum in quo exorcismi continentur ipsis vtendum porrigit hac formula verborum, Accipe, & commenda memoria, & habe potestatem imponendi manus super energumenos, siue baptizatos siue catechumenos.

Quartus præterea gradus est, Acholytorum quorum munus est Subdiaconos, & Diaconos in altaris ministerio assistari, eisq; operam dare. Præterea lumina deferre, & asseruare cum Missæ sacrificium celebratur: præcipue vero cum Euangelium legitur: ex quo in alio nomine vocati sunt Ceroferarii. In eorum ordinationibus hic ritus ab Episcopo seruari consuevit. Primum quidem, postquam eos officii sui diligenter admonuit, lumina cuiq; eorum tradit ad hunc modum, Accipe ceroferarium cum cereo, & scias te ad accendenda Ecclesiæ luminaria mancipari in nomine Domini. Deinde vero tradit vrceolos vacuos, quibus aqua, & vinum in sacrificio ministratur dicendo, Accipe vrceolos ad suggerendam vinum, & aquam in Eucharistiam corporis, & sanguinis Christi in nomine Domini.

A minoribus Ordinibus, ad maiores sacrosve legitime aditus, & ascensus patet. In eorum primo gradu Subdiaconus collocatur: cuius nomen unum est, vt nomen ipsum indicat, Diacono ad altare in seruire: sacra enim lintea, vasa, panem, & vinum, ad sacrificium necessaria, parare debet, Epistolam item legere, & tanquam testis, ad Missæ sacrum assistere, ac prohibere ne Sacerdos illud faciens, à quoquam perturbari valeat. Atque in memorato Catechismo, consequenter additus nonnullus de caeremoniis solemnibus, qua in eiusdem Subdiaconi consecratione adhibentur: ea in quibus talis ordinis substantia consistit, declaratur his verbis. Ad extremum cum Episcopus sacris vestibus Subdiaconum ornauit (ad quarum singulas, propria verba, & caeremonia adhibentur tradit,) ei Epistolam librum, ac dicit, Accipe librum Epistolarum, & habe potestatem legendi eas in Ecclesia sancta Dei tam pro viuus, quam pro defunctis.

Secundum autem sacrorum Ordinum gradum vt ibidem inmi. dicitur si. bingitur, Diaconus obtinet; ad cuius ministerium pertinet, Episcopum in perpetuo sequi, concionantem custodire, eique, & Sacerdoti sacrum facienti, vel alia sacramenta administrant, præsto esse; & in Missæ sacrificio Euangelium legere: nonnullaque alia quæ illic referuntur, vbi videntia relinquimus vt minus vltata quidē, sed tamen indicantia illius particularis Ordinis magnam dignitatem. Quam adhuc ostendunt, vt illic etiam annotatur, solemnes caeremonia, quibus ab Episcopo Diaconus consecratur. Pluribus enim ille, & sanctioribus precibus ad Diaconum, quam ad Subdiaconum ordinationem vitur: atque alia adit sacrarum vestium ornamenta: manus quoque ei imponit: quod ab Apostolis factum legimus, Actuum 6. cum Diaconos primo instituerunt. Denique Euangeliorum librum ei tradit his verbis, Accipe potestatem legendi Euangelium in Ecclesia Dei, tam pro viuus, quam pro defunctis in nomine Domini. Vbi aduerte quod cum tempore illo, quo Apostoli primos Diaconos ordinarunt, Euangelia nondum essent conscripta, fatendum esse quod habet Gregorius à Valent. *tom. 4. disput. nona. quæst. 1. puncto 4. colum. 1960.* eosdem Apostolos ex speciali Christi voluntate aliquando in sacramentorum administratione secus fecisse, quam ab Ecclesia postmodum faciendum, ex Christi institutione ordinaria tradiderunt.

Tertium demum, omniumque sacrorum Ordinum gradum summum obtinet Sacerdos, cuius munus est Deo sacrificium facere, ecclesiasticaque sacramenta ministrare, vt indicant ritus quibus consecratur. Primum enim Episcopus, cum omnibus Sacerdotibus qui adsunt, imponit ei manus, deinde stolam humeris imponens, eam ante pectus in crucis formam componit, postea manus sacro oleo inungit: tum calicem cum vino, & patenam cum hostia tradit, dicens: Accipe potestatem offerendi sacrificium Deo Missæque celebrandi tam pro viuus quam pro defunctis. Quibus caeremoniis, & verbis, vt idem Catechismus addit, interpres, ac mediator Dei, & hominū cōstituitur: quæ præcipua

functio Sacerdotis esse existimanda est. Ad extremum vero manibus iterum capiti ipsius impositis, Accipe, inquit, Spiritum sanctum: quorum remiseris peccata remittuntur eis, & quorum retinueris retenta sunt: eique cœlestem illam, quam Dominus suis Discipulis dedit peccata remittendi, ac retinendi potestatem, tribuit.

Atque ex his quæ sit cuiusque Ordinis propria forma i deo satis intelligitur: quod cum ea debeat comitari, & exprimere traditionem instrumentorum propriorum cuiusque, tanquam materiam ipsorum propinquam, ea consistit in illis verbis, quæ diximus ab Episcopo in tali traditione proferri. Circa quæ, ex additionibus ad tertiam partem D. Thomæ q. 34. art. 4. Henriquez notat in lib. 10. cap. 5. ea exprimi per imperatum modum, quia Sacramentum istud consistit præcipue in potestate tradita: quæ cum per actum suum innoteat, sitque ad vsum instituta, Episcopus formam ordinationis proferens, imperatum modo vitur, vt significet ordinatum debet se exercere in vfu potestatis, quæ ei datur, ne frustra recipiat otiosam eam tenens.

CAPVT IV.

De effectibus sacramenti Ordinis.

S V M M A R I V M.

- 16 Per sacramentum Ordinis confertur gratia, perinde ac per alia sacramenta, & simul potestas spiritus u. l. i.
- 17 Non tantum maioribus, sed etiam minoribus Ordinibus id conuenit: vt potest qui perinde ac illi, sint sacramenta.
- 18 Obiection: sin. contrarium in solutionibus.
- 19 Quod iud. in minoribus Ordinibus characterem imprimant: & de ipso characteris Ordinis tria notata digna.
- 20 Dna præcipua caeremonia, qua seruantur in ordinatione Sacerdotis: qua in priore confertur potestas consecrandi.
- 21 Posteriore vero confertur potestas absoluenti à peccatis.
- 22 Sine qua non valet absolutio: in illiusque collatione datur quidem noua gratia, non tamen nouus character.

SACRAMENTO Ordinis commune est cum aliis sacramentis gratiam iustificantem conferre ex opere operato, iuxta definitionem Concilii Tridentini, sess. 7. can. 6. & 8. De sacramentis in genere, & sess. 23. & Concilii Florentini in instrum. Armen. Vide antedicta libro 26. cap. 6. sess. priore Et nota ex supplemento tertii partis D. Thomæ, quæst. 35. art. 1. quod sicut in Baptismo datur gratia, vt sancte suscipi possint reliqua sacramenta: ita etiam dari in hoc sacramento, vt sancte, ac religiose possint reliqua sacramenta administrari: vt rumque enim sancte fieri debet.

Eidem conuenit quoque conferre potestatem spiritualem perpetuam, in illiusque signum characterem indelebilem imprimere, ex Concilio Florentino loco citato & ex Tridentini, sess. 7. can. 9. & sess. 23. can. 4.

Notandum vero est primo, vt rumque hunc effectum conuenire non solum maioribus Ordinibus, sed etiam minoribus: cum hi quoque rationem sacramenti habeant ex communiore sententia, quam præclare tuetur Gregorius à Valent. *tom. 4. disput. nona. quæst. 1. puncto 4. in primo controuerso.* Nobis sufficere potest quod Concilium Tridentinum in citata sess. 23. cum in cap. 2. omnium septem Ordinum & nomina, & ministeria propria, ab initio Ecclesiæ in vfu fuisse dixisset, in sequenti cap. 3. docet absolute Ordinem esse sacramentum, nulla facta exceptione cuiusquam eorum, quæ Ordines nominari, prius dixerat: cur ergo nos excipimus: præsertim cum minorum quoque Ordinum suæ sint propria materia & forma sacramentalis, vt patet ex Concilio Florentini in instrum. Armen. Postquam enim dixit sextum sacramentum esse Ordinis: cuius materia est illud per cuius traditionem confertur Ordo, idque declarauit nominatim in Ordine Sacerdotii, Diaconatus, & Subdiaconatus, subiunxit: Et similiter de alijs per rerum administrationem assignationem: aperte significans cæterorum Ordinum, qui minores dicuntur, suam

perinde